

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2023. május 8.

1. Németország hatalmas összegeket fordít a klímavédelemre

Múlt héten rendezték meg a Petersbergi Klímadialógus konferenciasorozat idei, immár 14. tanácskozását, amelynek középpontjában az Egyesült Arab Emírségekben megrendezésre kerülő COP28-Klímakonferencia előkészületei álltak. A két napos eseményen, amelynek a Külügyi Hivatal adott otthont több mint 40 ország magasrangú képviselői találkoztak.

Annalena Baerbock (Zöldek) szövetségi külügyminiszter a rendezvény kezdetén vitaindítóként hangsúlyozta, hogy a német kormány nemzetközi megállapodásra törekszik annak érdekében, hogy a megújuló energiák elterjesztésére globális célszám kerüljön kijelölésre. Véleménye szerint a több megújuló energia elengedhetetlen ahhoz, hogy „rá tudjunk lépni az 1,5 fokos útra”. Egyúttal rámutatott, hogy a G7-ek országai már kitűztek ilyen célokat és elmondta, hogy most azon kíván dolgozni, hogy a szél- és napenergia elterjedése is kapjon globálisan kötelező érvényű irányszámokat és az erre vonatkozó célok megfogalmazását az ENSZ novemberi dubaji klímakonferenciájának napirendjére kellene tűzni. Ezt követően a külügyminiszter ismét bejelentette, hogy a szegényebb országoknak nyújtott klímasegélyek összegét – pontos ütemterv megnevezése nélkül – évi legalább 6 milliárd euróra emelik.

Ehhez hasonlóan jelentett be Olaf Scholz (SPD) kancellár is a konferencia másnapján: Németország kétmilliárd eurót kíván biztosítani a Zöld Éghajlatvédelmi Alap (GCF) számára a szegényebb országok megsegítése érdekében. A klímasemlegesség irányába történő változást finanszírozni kell – indokolta Scholz a nemzetközi találkozó végén tartott beszédében. Ezzel a szövetségi kormány szerint Németország az első nagy adományozó, amely bejelentette hozzájárulását az október elején Bonnban megrendezésre kerülő GCF-konferenciához, amelynek befolyt összegét feltörekvő és fejlődő országok kapják klímavédelmi projektek finanszírozására, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásra, valamint egy környezetbarát gazdaság kiépítésére.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Boris Palmer, Tübingen sokat támadott polgármestere kilépett a Zöldek pártjából

Sok szempontból emlékezetes marad a másfél héttel ezelőtt a frankfurti Goethe Egyetemen megrendezett „A migráció kezelése, a pluralitás alakítása” című konferencia. Mindazonáltal elsősorban nem azért, mert közel egy tucat előadó a bevándorláspolitikai problémáiról értekezett, hanem Tübingen polgármesterének, Boris Palmernek (Zöldek) a megnyilatkozásai miatt. Az utóbbi időben egyébként is sokszor kritizált Palmer még a konferenciára történő belépése előtt többször is sértésként értelmezhető kifejezést használt

egy tüntető diákokkal való szóbeli összetűzés során, amelyre a tüntetők „Nácik kifelé” kiabálással reagáltak. Palmer erre a következőket mondta: „Egyetlen szó alapján ítélték meg egy embert, és máris mindent tudtok róla. Ez semmiben sem különbözik a zsidó csillagtól”. A konferencia publikuma előtt nem sokkal később a polgármester megpróbálta megmagyarázni szóhasználatát, azonban ismét többször rasszista kifejezést használt, ami több korábbi felszólaló heves ellenkezését váltotta ki, és majdnem a rendezvény leállításhoz vezetett.

Múlt hét hétfő este ennek hatására Palmer bejelentette, hogy júniusban szünetelteti munkáját, szakmai segítséget fog kérni, és megpróbál megbékélni az egyre rombolóbbá váló helyzettel. Egyúttal kilépett a Zöldek pártjából, amelyben párttagsága egyébként is fel volt függesztve.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Nepotizmus vádja a Szövetségi Gazdasági Minisztériumban

Az elmúlt hetekben többszörösen nepotizmus vádja érte a Robert Habeck (Zöldek) által vezetett Szövetségi Gazdasági és Éghajlatvédelmi Minisztérium (BMWK) személyzeti politikáját. A kritikák középpontjában Patrick Graichen és Michael Kellner állnak, akiknek nemcsak államtitkári pozíciójuk közös, hanem rokoni kapcsolatban is állnak egymással: Graichen húga, Verena Graichen Kellner felesége, aki emellett az Öko-Institut kutatójaként dolgozik, tagja a BUND környezetvédelmi szervezet szövetségi elnökségének és a német kormány Nemzeti Hidrogén Tanácsának. Patrick és Verena Graichen testvére, Jacob Graichen pedig szintén annak az Öko-Institumnak dolgozik, amely a BUND-dal együtt rendszeresen készít szakértői jelentéseket és nyújt tanácsadói szolgáltatásokat szövetségi és tartományi minisztériumok és hatóságok számára.

Ezenfelül a BMWK is megrendelője annak a 2022-ben elkészített „Háttéranyag az épületi klímasemlegességi stratégia 2045” című dokumentumnak, amely részletesen vázolja a megújuló energiákra való átálláshoz vezető utat az épületek fűtésében és amelynek koncepciója nagyban hasonlít az épületenergetikai törvény (GEG) hetek óta vitatott módosításához. A dokumentum elkészítésében részt vett a Német Energiaügynökség (DNA) is, egy olyan agytröszt, amelyet még a vörös-zöld kormány hozott létre az energiaátállítás előmozdítására. Az Andreas Kuhlmann és Kristina Haverkamp köré szerveződő DNA vezetősége június végén, Kuhlmann szerződésének lejártával megújul, így a DNA felügyelőbizottsága, amely a szövetségi minisztériumok képviselőiből áll, április 5-én rábólintott Kuhlmann utódjára: Michael Schäfer – Patrick Graichen esküvői tanújára és közeli barátjára. Mindezen felül Robert Habeck azon a héten, amikor a minisztériumi eset kiderült, éppen a testvérétől, Hinrich Habecktól, a schleswig-holsteini gazdaságfejlesztési ügynökség vezetőjétől vehetett át kitüntetést.

Ezekre reagálva a minisztérium közzétette az Öko-Instituttal való együttműködés dokumentumait, amelyekből kiderül, hogy a freiburgi Öko-Institút több éve a minisztérium megbízásában áll és ez már a CDU és az SPD nagykoalíciója idején is így volt. Az esettel kapcsolatban a legkisebb koalíciós-társ, az FDP, valamint az ellenzék politikusai is követelték, hogy tisztázza a helyzetet.

Habeck a DNA vezetői kinevezésével kapcsolatban elmondta, hogy ott hiba történt és azt korrigálni kell. A miniszter azonban továbbra is bízik államtitkári képességeiben és megtartja őt pozíciójában. Olaf Scholz (SPD) kancellár, akit a CDU felszólított, hogy lépjen közbe ezen ügyek megoldása érdekében, hasonló módon kiállt minisztere mellett: (Habeck) „*Azt mondta, hogy a rosszul sikerült és kritizálható döntéseket korrigálni kell. Ez meg is történt*”.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Nürnbergi CSU pártkongresszus – Söder a pártlista élén

Az októberi tartományi választásokat megelőzően Nürnbergben tartotta kongresszusát a bajor Keresztényszociális Unió (CSU), amelynek delegáltjai a várakozásoknak megfelelően megerősítették Markus Södert pártelnöki pozíciójában, valamint a CSU tartományi miniszterelnök jelöltjeként ismét az ő neve szerepel majd a pártlista élén az őszi választások alkalmával. Söder a kongresszus során az elkövetkező hónapok kampányidőszakának főbb üzeneteit és célkitűzéseit is körvonalazta. A jelenlegi, a Szabad Választókkal (Freie Wähler) közös, kormánykoalíció megőrzése továbbra is abszolút elsőbbséget élvez a pártelnök számára, míg a legerősebb ellenzéki erőnek számító – és az előrejelzések szerint összel is jó eredményekre számító – Zöldekkel való bárminemű együttműködés lehetőségét továbbra is kizárja a konzervatív politikus. Mi több, Söder a kongresszus során hevesen kritizálta Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági minisztert, akinek államtitkára éppen a napokban került korrupciógyanús ügyekkel a hírek középpontjába. A kongresszus résztvevői előtt Söder „*zöld korrupcióról*” beszélt, egyúttal pedig azt tanácsolta a Zöldeknek, hogy a CSU kritizálása előtt a jövőben a saját párton belüli problémáikat oldják meg.

A közelmúltban Söder határozottan kizárta egy esetleges újbóli kancellár-jelöltség lehetőségét is. „*Egy alkalom elég volt Berlinből.*” – jelentette ki a bajor miniszterelnök egy tévéinterjú során. Ehelyett egy továbbra is erős és konszenzuson alapuló együttműködést szeretne fenntartani az Unió-pártok között, országos politika helyett pedig az „*életcéljának*” tekintett bajor politikai térre kíván koncentrálni.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Változó percepciók a menekültek és bevándorlók befogadásáról – ARD közvéleménykutatás

Az ARD megbízásából készült legújabb átfogó közvéleménykutatás (ARD-DeutschlandTrend) felemás képet fest a német választópolgárok menekültek és bevándorlók megsegítéséről és befogadásáról alkotott véleményéről. A felmérés szerint ötből négy német támogatja azt a javaslatot, hogy a menekültügyi eljárásokat az EU külső határainál folytassák le – egyúttal minden második megkérdezett azt szeretné, ha Németország a jelenleginél kevesebb menekültet fogadna be.

Mindazonáltal az, hogy a különböző okokból menekülő embereket be kell fogadni Németországban, továbbra is széleskörű támogatottságot élvez a lakosság körében. Ugyanakkor az elmúlt időszakban e téren enyhe csökkenés figyelhető meg a pozitív válaszok esetében. A polgárok 84%-a például úgy gondolja, hogy helyes, ha Németország befogadja a háború vagy polgárháború elől menekülőket (-10% 2016 februárjához képest), míg 70% támogatja a házájukból éhínség vagy természeti katasztrófák miatt elmenekült emberek befogadását (-9% 2015 szeptemberéhez képest). A megkérdezettek kétharmada (68%) pedig támogatja a politikai vagy vallási okokból üldözöttek befogadását (-5% 2016 februárjához képest).

A Földközi-tengeren a polgári tengeri mentés érdekében tett erőfeszítések a válaszadók többségének támogatását élvezik. Tízből hat német (60%) jónak tartja, hogy magánkezdemenyezések útján mentik ki a Földközi-tengeren bajba jutott embereket, majd hozzájuk őket európai kikötőkbe, míg minden harmadik (32%) nem tud ezzel az állítással egyetérteni. Ugyanakkor a megkérdezett németek fele fél attól, hogy összességében ennyi menekült érkezik Németországba – ez az arány 2016 februárjához képest szinte

változatlan. Ehhez kapcsolódóan négyből három német (77%) úgy véli, hogy a politikai pártok túl keveset foglalkoznak bevándorlás által okozott problémákkal.

Miközben tehát egyértelmű az elkötelezettség amellett az elv mellett, hogy Németországnak menekülteket kell befogadnia, és hogy a tengeren bajba jutott embereket meg kell menteni, a konkrét németországi helyzetet némileg másképp látják. A polgárok többsége (52%) támogatja, hogy a jelenleginél kevesebb menekültet fogadjanak be. A válaszadóknak ez a csoportja 12 százalékponttal nőtt 2020 eleje óta, amikor a Németországba érkező menekültek száma alacsonyabb volt. Más kép rajzolódik ki, ha a külföldről érkező szakképzett munkaerőre kérdezzük rá. Tízből négy német (41%) azon a véleményen van, hogy Németországnak több szakmunkást kellene külföldről toboroznia.

A felmérés részeként a közvéleménykutatást készítő a pártpreferenciákra is rákérdeznek. Amennyiben vasárnap tartanák a szövetségi választásokat, a kormányfőt adó SPD 17%-ot kapna (-1% az áprilisi eredményekhez képest). A CDU/CSU 30%-on maradna (+/-0), ezzel továbbra is a legerősebb parlamenti erő lenne. A Zöldek egy százalékpontot veszítve jelenleg 16%-on állnának. Ezzel a szélsőjobboldali AfD-vel (16%, +1) együtt a harmadik helyre kerülnének. Az AfD számára ez 2018 novembere óta a legmagasabb országosan mért érték. Az FDP májusban a korábbi felméréshez hasonlóan 7%-on áll (+/-0). A Baloldali Párt 5%-ot (+1) ér el, és ezzel szűken, de bejutna a Bundestagba, míg a kisebb politikai pártok támogatottsága további 9%-ot tesz ki összesen.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. CSU-n belüli feszültség az Európai Parlamenti választások kapcsán

2024-ben tartják az Európai Parlamenti választást, amellyel kapcsolatban feszültségek alakultak ki a CSU frakcióvezetője, Alexander Dobridt, valamint a CSU alelnöke, Manfred Weber és Markus Söder között. A vitának az alapja az, hogy a CSU frakcióvezetője nem támogatja a „Spitzkandidat”, vagyis csúcsjelölti rendszert a jövőévi választáson, ugyanis azt szeretné, ha a következő ciklusban is Ursula von der Leyen lenne az Európai Bizottság elnöke. Ehhez kapcsolódóan így fogalmazott: *„Az európai választás az Európai Parlament összetételéről dönt, de nem az Európai Bizottság vezetéséről”.*

Ezzel szemben Weber – aki egyben az Európai Néppárt vezetője –, valamint Markus Söder, bajor miniszterelnök is a csúcsjelölti rendszert támogatja. A múlt héten Münchenben megrendezett Néppárti (EPP) konferencián Söder le is szögezte, hogy ragaszkodik a csúcsjelölti rendszerhez, mely az EPP alapszabályzatában is benne van. Söder már azt is bejelentette, hogy ebben Webert támogatja.

A Spitzenkandidat-elv az előző választáson, 2019-ben nem érvényesült, ugyanis annak ellenére, hogy a konzervatív pártcsalád támogatottja, Manfred Weber kapta a legtöbb szavazatot, a parlament nem őt választotta meg. Ennek eredményeként Ursula von der Leyen lett a Bizottság elnöke. Amennyiben utóbbi lenne az EPP csúcsjelöltje ez a helyzet nála nehezen elképzelhető, ugyanis bár az EPP-pártcsaládjához tartozik, klímapolitikai törekvései miatt a parlament baloldala is szimpatizál vele.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktualitások

Hol vannak tehát a tudomány szabadságának határai és ki határozza meg azokat? Miért van erről egyre több vita Németországban annak ellenére, hogy az Alaptörvény is rögzíti azt? Ezen kérdések német perspektívából történő közös megvitatására a Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért panelbeszélgetéssel egybekötött előadást szervez **A tudomány szabadsága: Úton az intellektuális lockdown felé?** címmel **2023. május 31-én 17.00 órától a Scuton V.P.-ben Dr. Sandra Kostnerrel**, a Schwäbisch Gmünd-i Egyetem Interkulturalitás és integráció mesterképzésének ügyvezetőjével, a Tudományos Szabadságért Hálózat kezdeményezőjével és elnökével.

Regisztrációhoz és további információkért kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

A júliusi NATO csúcs egyik fő témája az új főtitkár személye lesz. A találgatások egyik felkapott alanya éppen Ursula von der Leyen, német politikusnő, az Európai Bizottság elnöke. A jelek azonban arra mutatnak, hogy ő 2029-ig szívesen maradna a jelenlegi pozíciójában. Erről beszélt Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója az M1 külpolitikai műsorában, a Világban.

A teljes interjú megtekintéséhez kattintson a [Médiaklikk honlapjára](#).

Az olyan csapások sem tudták kikezdeni Scholzot a kancellársághoz vezető úton, mint a cum-ex-botrány és a saját-jaitól elszenvedett megaláztatás a 2019-es pártelnökválasztás során. Elsi Jung, a Magyar-Német Intézet szakmai gyakornokának recenziója Lars Haider: Olaf Scholz – A hatalomhoz vezető út. című könyvéről.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója a Kossuth Rádióknak nyilatkozott a pápa magyarországi látogatásának jelentőségéről.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Médiaklikk honlapjára](#) (16:10:06-16:13:05).

A német Szövetségi Statisztikai Hivatal 2022-es adatai szerint az utolsó három atomerőmű a német bruttó energiatermelés hat százalékát adta (35 terawattóra, TWh villamos energiát termelve) – mondta el a Magyar Nemzet németországi áramtermelési módokkal kapcsolatos megkeresésére Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója, és Dobrowiecki Péter, a Magyar-Német Intézet kutatási vezetője.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet honlapjára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos B.A., Dobrowiecki Péter M.A.

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155 **Web:**

www.magarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu